

6,489.544 gld. Naj več se je izdelalo železničnih šin — 233.350 centov, pa železa v protih ali šibah — 110.354 centov in jekla 34.000 centov kovanega in vlečenega. Dratú se je napravilo 31.535 centov. Jekla se pa izdeluje vedno manj; leta 1851. izdelalo se ga je še 65.460 centov, čemur je glavni vzrok popraševanje po litem in cementnem jeklu, in konkurencija s švedskim jeklom, kteremu ni kos domače koroško. Šine in osi so delali v Prevalih, plehe v Lipici, Rožčici v Kosorinih in na Tratah (Železnih); sirovo jeklo na 12 krajih, naj več v Ponovi (v špitalskem okraji), jeklo kovano tudi na 12 krajih. Drat so delali na 9tih in žreblje na 10tih krajih (dratú naj več v Bistrici in v Prevalih, žrebljev v Jezernici). Pri vsi rafinujoči obertnosti imelo je opravka l. 1857. do 3318 (v Prevalih 600, pri družih valjavnicah povsod okoli 200) ljudi, kterim se je plačalo mezde okoli 800.000 gld. (Dalje prih.)

Šolska letina.

Pervi letošnji »Jahresbericht der k. k. Musterhaupt- und Lehrerbildungsschule zu Laibach« ima: a) »Historische Notizen über die k. k. Normal-Hauptschule zu Laibach seit ihrer Entstehung«, ki naznanjajo marsikaj prav zanimivih zgodovinskih drobtin; b) »Schulnachrichten«; c) »Klassifikation der Schüler«, ktero kaže v vsem vkup 765 vsakdanjih učencev, med temi tudi 24 učiteljskih pripravnikov in 178 nedeljskih učencev. Lastna imena učencev so pravilno — slovenska po slovenski, nemška po nemški pisana. — »Letno sporočilo mestne glavne deške šole pri sv. Jakobu v Ljubljani« ima na čelu krepek sostavek »Zanemarjeni otroci v našem mestu«, spisal M. Močnik, potem kaže prednike in učitelje te šole, pregled posamnih nauk in ur na teden in število učencev, šolski dnevnik, dobrotnike te šole in razredbo učencev, kterih je bilo v vseh štirih razredih vsakdanje šole 351, nedeljskih pa 122, tedaj vkup 473. — »Jahresbericht der k. k. Werks-Hauptschule zu Idria« ima tehten sostavek »Lepopisje v ljudski šoli«, spisal F. Stegnar; daljši zaznamki kažejo, da je bilo v tej šoli vseh učencev in učenk vkup lepo število 734, in da se je zraven navadnih nauk podučevalo tudi v sadjereji in v telovadbi. Imena učencev in učenk so pravilno pisana. — »Letno sporočilo očitne glavne šole v Kranju« obdeluje iz slovensko-nemške slovnice »krepke in nepravilne glagole« in »nemško pravopisje«, spisal M. Kuster; učencev in učenk je imela ta šola letos vkup 534, ki so se zraven navadnih nauk tudi učili zemljepisja in sadjereje; tudi je bila tú zraven obertnijske šole še tergovska šola. — »Letno sporočilo očitne glavne šole teržiške« kaže staršem in učencem primeren sestavek: a. Teržiška

šola nekdanj in sedaj«. b. »Dobrovoljna beseda staršem terziškim«. c. »Kaj naj pa o učiteljih govorim«. Spisal L. Knific, učitelj. Vseh učencev in učenk je bilo v tej šoli 406. — »Napredek učencev glavne šole v Loki« ne obsega letos ničesa več, nego razredbo učencev, katerih je bilo v vseh štirih razredih 237. — »Razredba učenk v dekliški, obertnijski, glavni šoli pri č. & g. g. Uršularnicah v Loki« ima v štirih razredih vsakdanje nedeljske vnanje in notranje šole vkup 553 učenk. — »Jahresbericht der k. k. Hauptschule in Stein« ima med drugim navadnim blagom tudi »Schülerzahl im verflossenen Decennium« od leta 185—1868. V zadnjem, letošnjem letu je bilo v štirih razredih 197 učencev. — »Pregled dekliške obertniške šole v Kamniku« ima 107 učenk. Čudno se nam zdi, da v Kamniku učence po nemški, učenke pa po slovenski razredujejo. Ali so morda dečki nemških, deklice pa slovenskih staršev! — »Jahresbericht über den Fortgang der Schüler an der k. k. Hauptschule zu Rudolfswert« ima vkup 188 učencev. — »Letno sporočilo očitne glavne šole v Černomlji« ima spredaj prav lep in primeren sestavek: »Dva ugovora zastran šol«, spisal g. ravnatelj Martin Poč; učencev in učenk je bilo vseh vkup 614, ki so se učili tudi vinoreje, sviloreje in sadjereje. — »Letno sporočilo c. k. očitne glavne šole v Postojni« nam je prineslo letos čeden sestavek: »Šolski red in strah, njegova imenitnost in težavnost«, spisal g. ravnatelj Jan. Košmelj. Število učencev in učenk vsakdanje in nedeljske šole je bilo 454; dečki so se učili tudi sadjereje, deklice pa plesti in šivati. — »Jahresbericht der Hauptschule in Gottschee« ima temu kraju važen spis: »Geschichte der Schule zu Gottschee«, ki ga je spisal g. ravnatelj Jan. Azman; učencev in učenk je bilo v tej šoli letos 39 več od vlani, namreč 350; dečki so tudi telovadili. Učenci so po abecednem redu razversteni, kar se nam po eni strani ne zdi ravno primerno; nekaj plačila naj bi se pridni mladini vendar le privosilo!

Dopisi in novice.

Z Belega na Štajerskem. (Novo učiteljsko društvo.) Dne 30. julija t. l. vt temeljili so ptujski in ptujske okolice učitelji novo učiteljsko društvo. Namen društva je napredovanje v vseh rečeh pri učiteljstvu, ter vaje v petji in glasbi. Početje se opira na vzajemno podučevanje. Čeravno je 30. julija ves božji dan dež lil kakor iz vedra, vendar se je zbralo učiteljev 15, kateri so volili zač. odbor, da zloži družbena pravila. Drevce mlado je vsajeno, naj bi rastlo krepko in donášalo dober sad! Bog daj srečo! Nazoči učitelji so tudi sklenili, da se bodo 13. t. m. ob 11. pred poldnem drugič zbrali v Ptuj, v mestni učilnici, da bi osnovali peticijo na slavni deželni zbor v Gradcu, kateri bodo dne 22. t. m. začel zborovati. Vabili